

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីរបស់លោក អោ អាន
AO An Defence Team

ថ្ងៃទី ៣០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩

សូមគោរពជូន៖ លោកចៅក្រម និល ណុន ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

លោកចៅក្រម យ៉ា សុខន

លោកចៅក្រម យូ ឧត្តរា

លោកស្រីចៅក្រម Claudia FENZ

លោកចៅក្រម Martin KAROPKIN

ចម្លងជូន៖ លោកស្រី ជា លាង សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ

លោកស្រី Brenda HOLLIS សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ

កម្មវត្ថុ៖ សំណើសុំការបញ្ជាក់ថាអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមិនបានទទួលដោយស្របច្បាប់
នូវសំណុំរឿង ០០៤/២ និង សំណើសុំពេលវេលាបន្ថែម និង ការណែនាំលើការ
ដាក់ អញ្ជាត្រកម្ម អនុលោមតាមវិធាន ៨៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

លោកប្រធាន និល ណុន និង លោក លោកស្រីចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងជាទីគោរព

សហមេធាវីការពារក្តីរបស់លោក អោ អាន (បន្ទាប់ពីនេះហៅកាត់ថា “សហមេធាវីការពារក្តី”) សូមគោរពដាក់សំណើជូនដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងការបញ្ជាក់ថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមិនបានទទួលសំណុំរឿង ០០៤/២ នោះទេ ដោយហេតុផលថា ការបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/២ ដោយចៅក្រមភាគតិចនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ធ្វើឡើងដោយខុសច្បាប់។

នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩ នៅក្នុងសេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ (“សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”) ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះចំនួនពីរ(២)រូបបានបង្គាប់ឱ្យក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/២ ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងបានលើកឡើងថាអង្គបុរេអាចប្តឹងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបាន ដោយឈរលើមូលដ្ឋានដីកាដោះស្រាយបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។¹

¹ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស, សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ

ដោយការអនុវត្តជាឯកតោភាគី ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ កំពុងព្យាយាមអនុវត្តគេចចេញពីច្បាប់របស់ អ.វ.ត.ក និងសហការីជាតិរបស់ខ្លួន(ចៅក្រមជាតិ) ដើម្បីបន្តនីតិវិធីដោយខុសច្បាប់លើបណ្តឹងប្រឆាំងនឹង អា អាន។² នៅក្នុងសេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចជាឯកច្ឆន្ទថា ការចេញដីកាដោះស្រាយពីរដាច់ពីគ្នាបានរំលោភបំពានលើក្របខណ្ឌគតិយុត្តិរបស់ អ.វ.ត.ក និង “បង្កើតជាស្ថានភាពគតិយុត្តិដែលមិនធ្លាប់មាន”។³ អង្គបុរេជំនុំជម្រះពុំបានទទួលបាននូវសម្លេងគាំទ្រភាគច្រើនលើសលប់ក្នុងការចេញនូវសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយពីរនោះទេ ជាក់ស្តែងដូចជា ថា តើ អ.វ.ត.ក មានយុត្តាធិការក្នុងការចោទប្រកាន់ ឬលើកលែងការចោទប្រកាន់ចំពោះលោក អា អាន លើបទឧក្រិដ្ឋដែលបានចោទប្តឹងឬក៏យ៉ាងណានោះទេ។ ក្នុងនោះផងដែរ ក៏គ្មានវិធានឬយន្តការតាមបទបញ្ញត្តិច្បាប់ណាមួយដើម្បីដោះស្រាយទៅលើស្ថានភាពគតិយុត្តិដែលមិនធ្លាប់មាននេះដែរ ហេតុដូច្នេះសំណុំរឿងប្រឆាំងនឹងលោក អា អាន ត្រូវតែលើកលែងការចោទប្រកាន់ ដោយអនុលោមតាមគោលការណ៍សន្តត់ជាមុនថាគ្មានទោស និង គោលការណ៍ វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ និងភាពច្បាស់លាស់នៃច្បាប់ (legal certainty) ដូចដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ទោះបីជាចៅក្រមអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានចូលរួមក្នុងការសម្រេចជាឯកច្ឆន្ទ ពាក់ព័ន្ធនឹងការចេញដោយខុសច្បាប់នូវដីកាដោះស្រាយពីរ ពួកគាត់បែជាចេញនូវការពិចារណាដាច់ដោយឡែកទៅលើយុត្តាធិការបុគ្គល និងបញ្ជាក់ពីបំណងក្នុងការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដោយផ្អែកលើដីកាដោះស្រាយបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ។ ចៅក្រមអន្តរជាតិទាំងពីរ មិនអើពើទាំងស្រុងទៅលើការពិតដែលថាអង្គបុរេជំនុំជម្រះពុំទទួលបានសម្លេងភាគច្រើនក្នុងការច្រានចោល ដីកាដោះស្រាយបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ ឬក៏ ដីកាដោះស្រាយលើកលែងការប្រកាន់ ឬ បញ្ជាក់អំពីយុត្តាធិការបុគ្គលនោះទេ ហើយ

ស្រាយ (“សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”), ឯកសារលេខ D359/24 និង D360/33 ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩, កថាខណ្ឌ ៦៨៧, ៦៩៤។

² សូមមើល សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ “សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ កត់សម្គាល់ឃើញថា ដីកាដោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ) របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ គឺខុសច្បាប់ ស្របតាមអំណាចសាលដីការរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលបាន ប្រកាស ថា “ការចេញដីកាដោះស្រាយពីរ ដែលផ្ទុយគ្នារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត គឺខុសច្បាប់ ហើយរំលោភបំពានទៅលើក្របខណ្ឌគតិយុត្តិរបស់អ.វ.ត.ក”។ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រមនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះជាឯកច្ឆន្ទបានប្រកាសថាជនត្រូវចោទ អា អាន សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានសម្គាល់ថាអង្គបុរេជំនុំជម្រះពុំបានបង្កាច់ឱ្យក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះបញ្ជូនសេចក្តីសម្រេច ឬសំណុំរឿងនេះ ដែលមាននៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចកន្លងមកពីមុនៗមក។

(<https://eccc.gov.kh/sites/default/files/media/INTERNATIONAL%20AND%20NATIONAL%20OCP%27S%20STATEMENT%2024%20DEC%202019.pdf>)

³ សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍, កថាខណ្ឌ ៨៩។

ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះបែរជាទៅបង្គាប់ក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះបញ្ជូនសំណុំរឿងលេខ ០០៤/២ ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយជឿជាក់ថាពួកគាត់មានអំណាចក្នុងការធ្វើដូច្នោះបានដោយអនុលោមតាមវិធាន៧៧(១៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ទោះយ៉ាងណាក្តី ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះផ្អែកលើវិធាន ៧៧(១៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង គឺមិនត្រឹមត្រូវទេ ដោយសារវិធាននេះគឺពិចារណាទៅលើតែស្ថានភាពដែលមានដីកាដោះស្រាយមួយតែប៉ុណ្ណោះ។ ស្ថានភាពនៅពេលនេះគឺថា យើងមានដីកាដោះស្រាយចំនួនពីរ(២)ក្នុងរឿងក្តីតែមួយ ដែលមួយក្នុងចំណោមនោះជាដីកាដោះស្រាយលើកលែងការចោទប្រកាន់លើ លោក អោ អាន និងទទួលបានការគាំទ្រពីចៅក្រមភាគច្រើន។ វាក៏គួរតែមានការលើកឡើងផងដែរនូវវិធាន ៧៩(១) ស្តីពីការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ ជាថ្មីម្តងទៀត អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានប្តឹងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនោះទេ ។

ចៅក្រមភាគតិច(២រូប)នៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ មិនអាចមើលរំលងសេចក្តីសម្រេចដោយចៅក្រមភាគច្រើន(៣រូប)នៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលចៅក្រមភាគច្រើនបានធ្វើមោឃភាពលើដីកាដោះស្រាយបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះ និងរកឃើញថាតុលាការខ្វះយុត្តាធិការក្នុងការចោទប្រកាន់ទៅលើលោក អោ អាន នោះទេ។⁴ ការបញ្ជូនសំណុំរឿងរបស់លោក អោ អាន ទៅជំនុំជម្រះក្នុងខណៈដែលចៅក្រមភាគច្រើនរកឃើញថាតុលាការនេះខ្វះយុត្តាធិការ គឺជាការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់សិទ្ធិរបស់ លោក អោ អាន ក្នុងការទទួលបានការសន្តិសុខជាមុនថាគ្មានទោស។ ការសម្រេចបែបនេះមិនអាចធ្វើឡើងដោយចៅក្រមអន្តរជាតិតែពីរ(២)រូបតែឯកឯងនោះទេ។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ត្រូវបានស្នើសុំឱ្យបញ្ជាក់ថា ខ្លួនមិនបានទទួលដោយស្របច្បាប់នូវសំណុំរឿងលេខ ០០៤/២ នោះទេ។ ម្យ៉ាងទៀត យើងខ្ញុំសូមស្នើសុំថា ប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងមិនទទួលយកនូវសំណុំរឿងដែល មិនបាន បញ្ជូនដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ប៉ុន្តែបានបញ្ជូនដោយចៅក្រមភាគតិច(ចៅក្រមអន្តរជាតិពីររូប)ទាំងដែលចៅក្រមទាំងពីរគ្មានអំណាចណាមួយដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ឱ្យធ្វើដូច្នោះទៀត ហេតុដូច្នោះនៅក្នុងសេណារីយ៉ូដូចនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចបដិសេធមិនធ្វើសកម្មភាពលើសំណុំរឿងនេះតែម្តង។ និយាយដូច្នោះមានន័យថា អង្គជំនុំជម្រះ ក៏អាចមិនអើពើនឹងលិខិតមួយនេះដែរ (ដោយហេតុថាអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មិនបានទទួលយកសំណុំរឿងនេះពីអង្គបុរេទេ)។

ក្នុងករណីដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងគិតថាខ្លួនបានទទួលយកសំណុំរឿងនេះ សហមេធាវីការពារក្តីសូមស្នើសុំឱ្យមានការណែនាំអំពីជំហានបន្ទាប់។ ដោយសារតែគ្មានសេចក្តីសម្រេចជាក់លាក់ណាមួយដោយសម្លេងភាគច្រើនទៅលើដីកាដោះស្រាយណាមួយ វាមិនមានភាពមិនច្បាស់លាស់អំពីពេល

⁴ សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍, កថាខណ្ឌ ៣០២។

វេលាកំណត់សម្រាប់ការធ្វើអញ្ញត្រកម្ម។ ស្របតាមវិធាន ៨៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ភាគីទាំងអស់ “មានរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃបន្ទាប់ពីដីកាដោះស្រាយចូលជាស្ថាពរ” ដើម្បីដាក់ការធ្វើអញ្ញត្រកម្ម។

សហមេធាវីការពារក្តី សូមជូនដំណឹងដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងថាខ្លួនមានបំណងធ្វើអញ្ញត្រកម្មលើចំណុចជាច្រើន ក្នុងករណីដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងគិតថាខ្លួននឹងទទួលយកសំណុំរឿងនេះ។ ផ្នែកមួយ(មិនមែនទាំងស្រុង)នៃការធ្វើអញ្ញត្រកម្ម នឹងផ្តោតទៅលើយុត្តិធម៌ការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក។ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃភាពយុត្តិធម៌ វាក៏គួរតែមានការដាក់អញ្ញត្រកម្មទាក់ទងទៅនឹងយុត្តិធម៌ការបុគ្គលក្នុងពេលវេលាកំណត់មួយ និងមានការអនុញ្ញាតឱ្យសហមេធាវីការពារក្តី បានដាក់ម្តងទៀតនូវអញ្ញត្រកម្មទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាផ្សេងដាច់ដោយឡែក ក្នុងពេលវេលាដោយឡែក ប្រសិនបើ និងនៅពេលដែលយុត្តិធម៌ការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក នៅក្នុងសំណុំរឿងបច្ចុប្បន្ននេះ នឹងត្រូវបានបញ្ជាក់។ សហមេធាវីការពារក្តី សូមស្នើសុំពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ និងសមស្រប ចំនួន៦០ថ្ងៃ ក្នុងការដាក់សារណាអំពីការធ្វើអញ្ញត្រកម្មទាក់ទងទៅនឹងយុត្តិធម៌ការបុគ្គល។ សហមេធាវីការពារក្តីសូមរក្សាសិទ្ធិក្នុងការដាក់នូវអញ្ញត្រកម្មផ្សេងៗទៀត ក្នុងពេលវេលាសមស្របមួយ ប្រសិនបើមានការបញ្ជាក់ពីយុត្តិធម៌ការបុគ្គលដោយសម្លេងភាគច្រើនពីចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។

សរុបមក សហមេធាវីការពារក្តីសូមស្នើសុំដោយគោរពឱ្យ៖

- ក. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បញ្ជាក់ថាខ្លួនមិនបានទទួលយកសំណុំរឿងរបស់លោក អោ អាន ដោយហេតុថា សំណុំរឿងនេះមិនត្រូវបានបញ្ជូនដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះទេ។
- ខ. ជម្រើសយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ ផ្តល់ការណែនាំដល់សហមេធាវីការពារក្តី ក្នុងការដាក់អញ្ញត្រកម្មដោយយោងតាមវិធាន ៨៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដោយផ្តោតទៅលើអញ្ញត្រកម្មដំបូងគឺលើបញ្ហាយុត្តិធម៌ការបុគ្គល (ដោយមិនមានបុរេវិនិច្ឆ័យចំពោះសិទ្ធិរបស់សហមេធាវីការពារក្តីក្នុងការដាក់នូវអញ្ញត្រកម្មផ្សេងទៀត) និងផ្តល់ឱ្យនូវពេលវេលាសមស្របមួយសម្រាប់សហមេធាវីការពារក្តី (យ៉ាងហោច ៦០ ថ្ងៃ) ក្នុងការដាក់អញ្ញត្រកម្មទាក់ទងទៅនឹងយុត្តិធម៌ការបុគ្គល។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
សហមេធាវីការពារក្តីលោក អោ អាន

H. Lu

Richard ROGERS

Göran SLUITER